

BOFIT Kiina-ennuste
25.3.2011

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2011–2013

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

PL 160
00101 Helsinki
Puh: 010 831 2268
Fax: 010 831 2294
bofit@bof.fi

www.bof.fi/bofit

BOFIT Kiina-ennuste 2011–2013
BOFIT Kiina-ryhmä

25.3.2011

Tietojen oikeellisuus ja vastuun rajoitus

Suomen Pankin verkkopalvelun tiedot perustuvat luotettaviin lähteisiin. Osa materiaalista päivitetään säännöllisesti. Teknisistä syistä verkkopalvelussa olevan tiedon oikeellisuutta, muuttumattomuutta ja ajantasaisuutta ei kuitenkaan kaikissa tilanteissa voida taata. Suomen Pankki ei vastaa mistään verkkopalvelun käytöstä mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

Suomen Pankki varaa oikeuden milloin tahansa muuttaa ja poistaa verkkopalvelussa olevaa aineistoa, joko osittain tai kokonaan.

Verkkopalvelussa olevaa aineistoa saa vapaasti lainata, mutta lähde on mainittava. Palveluun voi myös tehdä linkkejä omilta sivuilta. On kuitenkin muistettava, että vastuu linkin ajantasaisuudesta on linkin tekijällä.

BOFIT Kiina-ryhmä

BOFIT Kiina-ennuste 2011–2013

Kansainvälisen finanssikriisin aikana Kiina säilytti nopean talouskasvun investointipainotetun elvytyspaketin ansiosta. Vuonna 2010 maan talous kasvoi 10,3 %. Elvytyspaketista johtuneen valtaisan luotonuksen sekä elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousun aiheuttamien inflaatiopaineiden takia talouspolitiikan painopiste on sittemmin siirtynyt inflaation hillintään rahapolitiikkaa kiristämällä. Tämän seurauksena BKT:n reaalkasvun uskotaan hidastuvan 9 prosenttiin vuonna 2011. Vuosina 2012–2013 kasvun ennustetaan hidastuvan edelleen 8 prosenttiin. Ennustejaksolla maailmantalouden uusien epävarmuuksien lisäksi inflaatio ja kiinteistösektorin ongelmat ovat suurimmat välittömät riskit tasapainoiselle talouskehitykselle.

Kiinan reaalin BKT kasvoi 10,3 % vuonna 2010. Kasvu nojasi edellisen vuoden tapaan vahvasti investointeihin, joiden osuus kasvusta oli selvästi kulutusta suurempi. Kansainvälisen finanssikriisin vähitellen väistyessä elvytyspolitiikan paisuttamien investointien kasvu vähitellen hidastuu ja syntyy tilaa sekä tarvetta yksityisen kulutuksen roolin vahvistumiselle. Samalla tuotannon kasvuvauhti tulee kuitenkin hidastumaan. Vuonna 2011 Kiinan BKT:n ennustetaan kasvavan 9 % ja vuosina 2012–2013 noin 8 %, mikä on lähellä maan arvioitua potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia.

Viime vuoden kehitys vastasi pitkälle alkusyksystä julkaistua edellistä BOFIT Kiina-ennustetta. Myöskään ennustejakson osalta ei ole ilmennyt sellaisia uusia asioita, jotka edellyttäisivät aikaisemman näkemyksemme muuttamista. Kiinan kansankongressissa juuri hyväksytyssä viisivuotisojelmassa 2011–2015 keskimääräinen vuosikasvutavoite laskettiin 7 prosenttiin. Viisivuotiskaudella 2006–2010 tavoite oli 7,5 %, mutta toteutunut keskimääräinen kasvu 11,2 % vuodessa.

Talouspolitiikan kiristäminen hillitsee kasvua

Viime vuoden nopeasta kasvusta huolimatta Kiina on monelta osin vasta palautumassa globaalin kriisin aiheuttamasta poikkeuksellisesta tilanteesta. Elvytyksen luoman investointipiikin ja tähän tarvittun valtaisan luotonuksen jälkeen päättäjillä on ollut vaikeuksia saada luottojen määrän kasvu hidastumaan. Samalla hintapaineet ovat lisääntyneet, mihin on osaltaan vaikuttanut maailmanlaajuinen elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousu. Inflaatio on viime kuukaudet laukannut kiinalaisittain nopeaa 5 prosentin vauhtia. Myös asuntomarkkinoilla on edelleen suuria epävarmuuksia, joskin hintakehitys näyttäisi rauhoittuneen viime vuonna tehtyjen kiristämistoimenpiteiden ansiosta. Viime vuonna aloitettu rahapolitiikan kiristäminen tullee jatkamaan kuluvana vuonna siihen asti, että talouden kasvuvauhti hidastuu hintavakauden kanssa sopusuhtaiselle tasolle.

Ennustejaksolla Kiinan kasvu nojaa kotimaiseen kysyntään. Yksityistä kulutusta tukevat vahvana jatkuva tulokehitys ja juanin vahvistuminen. Vahvan palkkakehityksen puolesta puhuvat minimipalkkojen jatkuvat korotukset ja työikäisen väestön määrän kasvun pysähtyminen ennustejaksolla. Kotimaisen kulutuksen ja palvelusektorin roolien nostaminen ovat keskeisiä maaliskuussa hyväksytyyn uuden viisivuotissuunnitelman teemoja. Yksi-

tyisen kulutuksen osuus on painunut noin 35 prosenttiin BKT:stä, joka on poikkeuksellisen pieni jopa Kiinan omaan historiaan nähden. Julkisen kulutuksen BKT-osuus on 13 % eikä siinä ole tapahtunut suuria muutoksia.

Kansainvälisen finanssikriisin vaikutusten hoitoon tarkoitetun massiivisen elvytyspaketin vaikutukset näkyivät investointien voimakkaana kasvuna ja investointiasteen hyppäämisenä vuoden 2008 noin 43 prosentista 46 prosenttiin vuonna 2010. Ennustejaksolla investointien kasvun odotetaan jäävän kulutuksen kasvua hitaammaksi ja investointiasteen laskevan lähemmäs kriisiä edeltänyttä tasoa. Investointikysyntä säilyy kuitenkin vahvana vielä vuosien ajan. Siitä pitävät huolen kaupungistumiskehitys, infrastruktuurin rakentaminen, työvaltaisen teollisuuden osittainen siirtyminen maan sisäosiin, teknologiatason nousu sekä palvelusektorin kehittyminen.

Kiinan ulkomaankauppa on elpynyt nopeasti vuodenvaihteen 2008–2009 romahduksesta. Maailman suurimmaksi vientimaaksi kohonneen Kiinan viennin määrän ennustetaan lähivuosina kasvavan hieman maailmankaupan 7 prosentin kasvua nopeammin. Koska Kiinan BKT:n kasvu jatkuu huomattavasti nopeampana kuin muun maailman, tuonnin odotetaan kasvavan vientiä nopeammin. Tuontia tukee juanin vahvistuminen.

Kiinan vaihtotaseen ylijäämä suhteessa BKT:hen on laskenut tasaisesti 11 prosentista vuonna 2007 noin 5 prosenttiin vuonna 2010. Ennustejaksolla vaihtotase verrattuna BKT:hen voi edelleen hieman laskea, mutta vaihtotaseen kehitys on erittäin herkkä vaikeasti ennakoitaville ulkomaankauppahintojen muutoksille.

Inflaatio ja kiinteistösektori päähuolina

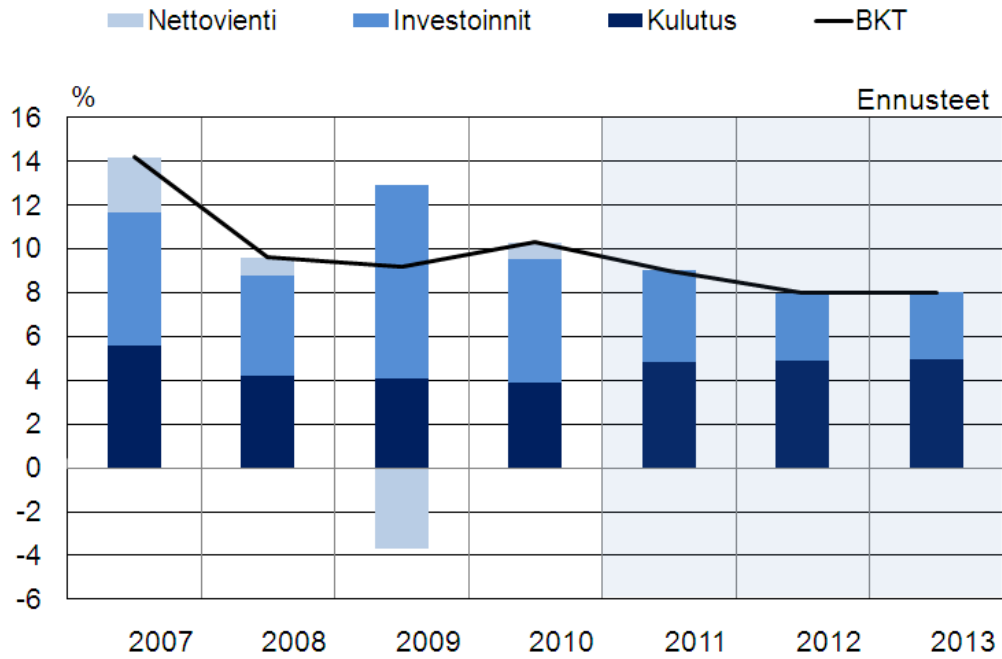
Maailmantaloudessa vellovien ongelmien keskellä Kiina on ainakin näennäisesti sopeutuksessa finanssikriisin jälkeiseen aikaan hallitusti. Tätä heijastaa taas kerran vain prosenttiyksikön suuruusluokkaa olevat poikkeamat kuluvan vuoden Kiina-ennusteissa. Parin viime vuoden aikainen kehitys kätkee sisäänsä kuitenkin ongelmia, joista näkyvimmin ovat olleet esillä inflaatio ja kiinteistösektori. Inflaatio on noussut tärkeimmäksi talouspoliittiseksi huolenaiheeksi, sillä rahapolitiikan virityksen mahdollinen epäonnistuminen voi johdattaa tempoilevaan kasvuun. Kiinassa päättäjät ovat olleet huolissaan myös nopeasti nousevien hintojen vaikutuksesta yhteiskuntarauhaan.

Kiinteistösektorin epäselvä tilanne vaikeuttaa talouspolitiikan virittämistä. Vaikka Kiinassa on pysyvä tarve uusille asunnoille, markkinoilla saattaa olla suuri määrä myymättömiä asuntoja. Tässä tilanteessa hintojen mahdollinen lasku voisi vähentää rakentamista ja hidastaa talouskasvua. Asuntomarkkinoiden hiljeneminen vähentäisi paikallishallinnon maankäyttöoikeuksien myynnistä saamia huomattavia tuloja ja vaikeuttaisi sitä kautta niiden mahdollisuutta rahoittaa paljon puhuttua sosiaalista asuntotuotantoa. Kiinteistösektorin mahdolliset ongelmat heijastuisivat myös pankkisektoriin ja pankkien mahdollisuuksiin rahoittaa muita investointeja. Kiinan kiinteistömarkkinoiden todellisen tilanteen arvioiminen on kuitenkin huonojen tilastojen ja suurten alueellisten erojen takia erittäin vaikeaa.

Kiinnostavaksi kysymykseksi ehkä jo tämän ennustejakson lopulla on nousemassa palkkakehitys. Jo nyt on nähtävissä suuren joukon yrityksiä muuttavan Kiinasta halvemmän työvoiman maihin. Kun minimipalkkojen huomattavan korottamisen lisäksi työntekijöiden neuvotteluvaltaa ollaan ennustejaksolla mahdollisesti lisäämässä, on mielenkiintoista nähdä, pysyykö tuottavuuden kasvu palkkakehityksen mukana.

Kiinan valuuttaviranomaiset ilmoittivat tammikuussa, että Kiina tulee vapauttamaan pääomaliikkeet vuoteen 2015 mennessä. Vaikka ilmoitus on luontevaa jatkoa jo tapahtuneelle valuuttasäännösten liberalisoinnille, vapauttamiseen liittyvät politiikkakoikeilut voivat aiheuttaa ennustekaudella ylimääräistä epävarmuutta.

Kiinan BKT:n kasvu ja eri tekijöiden vaikutus kasvuun, %

Lähteet: CEIC ja BOFIT